ku buvo apglaistytos kažkokios medinės konstrukcijos, kartu su grioviu formavusios vieningą sistemą.

Keramika. Didžiąją keramikos dalį sudarė lipdyta keramika: grublėta (59%), lygi (25%), gludinta (6%). Rasta vos 20 vnt. (3%) labai smulkių apžiestos keramikos šukelių bei 2 neišraiškingi brūkšniuotos (?) keramikos fragmentėliai (0,3%). Tarp fragmeniškų šukių rasta 70 vnt. pakraštėlių, kurių dauguma buvo nuo puodų tiesiomis platėjančiomis, pačiame viršuje kiek gaubtomis į vidų sienelėmis. Daugelis puodų – storasieniai (iki 15 mm storio), su stambiomis liesinimo priemaišomis (vidutiniškai 6–8 mm dydžio), skirti maisto gaminimui ar saugojimui. Tyrinėjimų metu rasta 60 ornamentuotos (įvijėlėmis, grioveliais, skylutėmis palei puodo kraštą, gnaibymu) keramikos šukių. Iš jų 58 šukės rastos durpingoje žemėje. Degėsingo smėlio horizonte (F) gerokai sumažėjus šukių skaičiui, grublėtos ir lygios keramikos santykis beveik išsilygino, o pačioje horizonto apačioje dominavo lygi keramika.

Datavimas. Ankstyviausias gyvenvietės etapas (F horizontas), remiantis kultūrinio sluoksnio stratigrafija, jo dirbiniais ir radiokarboninės analizės rezultatais, datuojamas IV–VI a. Antrasis papėdės gyvenvietės etapas prasidėjo VII a. Durpingos žemės sluoksnis susiformavo I tūkst. antrojoje pusėje – II tūkst. pradžioje.

JUODONYS HILL-FORT FOOT SETTLEMENT

The purpose of the repeated exploration in 2002 was to evaluate the stages in formation of the cultural layer in the Juodonys hill-fort foot settlement. During the exploration 22 individual artefacts, 82 drosses, 64 iron alloys, 713 animal bones, 501 pieces of burnt clay, 8 crucibles, 117 pieces of plaster, 5 flint flakes were found. Among the pottery (total number of finds was 1209; where 656 of them were registered) majority of the finds belonged to rusticated and plain pottery. After exploration of area of 7.5 m^2, two stages of the settlement were proved out. On the hill-fort foot the territory was settled down in the 4th–6th centuries. The environment in the settlement became damper and the peaty layer began to form where most finds were discovered. They were dated from the second half of the 1st millennium to the beginning of the 2nd millennium.

ŠEREITLAUKIO GYVENVIETĖ

Valdemaras ŠIMĖNAS

2002 m. VU tęsė 2001 m. pradėtus Šereitlaukio (Tauragės aps., Pagėgių sav., Vilkyškių sen.) gyvenvietės (A 511) tyrimus (žr. *ATL 2001 metais,* V., 2002, p. 57–58). Tyrinėjimai vykdyti moksliniais tikslais, juos finansavo VU.

Atvykus tyrinėti gyvenvietę, Rambyno regioninio parko kultūrologas Eugenijus Skipitis informavo, kad 2001 m. rudenį prie Šereitlaukio gyvenvietės Š pakraščio kasant bulves, buvo surastas žalvarinis įmovinis kirvis. Šiuo metu jis saugomas M. Jankaus memorialiniame muziejuje.

2002 m. gyvenvietės centrinėje dalyje iškastas 90 m^2 plotas (perkasa 2). Kartu su 2001 m. kasta perkasa 1 ji sudaro vientisą 100 m^2 plotą.

Kultūrinis sluoksnis yra perartas iki pat įžemio. Ariamame sluoksnyje surasta smulkių molio tinko gabaliukų ir lipdytos bei žiestos keramikos. Žiesta keramika puošta bangelės ornamentu. Beveik visų puodų angos puoštos nagų įspaudais ar įkartėlėmis. Pagal keramiką gyvenvietę galima datuoti nuo I tūkst. vidurio iki II tūkst. pradžios. Be to, perartame sluoksnyje surasti keli IX–XI a. datuotini metaliniai radiniai: smeigtuko kabutis, ornamentuotas apkalas, diržo liežuvėlis, peiliukas. Prie pat perkasos krašto, žemės paviršiuje rasta pasaginė segė daugiakampiais galais.

35–40 cm gylyje, įžemyje išliko tik ūkinės duobės ir stulpaviečių žymės. Jokių aiškesnių pastatų liekanų nepastebėta. Į perkasą pateko tik kelios pavienės stulpavietės ir 22 ūkinės duobės ar jų fragmentai. Ūkinės duobės įvairialaikės. Ankstyvesnės yra didelės, dažnai su prieduobe. Jų forma artima ovalui. Ankstyvos duobės užpildytos juoda žeme su keramikos, gyvulių kaulų ir organikos priemaišomis. Duobėse rasta keramika dažniausiai yra lipdyta. Dalis keramikos yra grublėta. Gyvulių kaulai – dažniau stambių raguočių. Vėliau iškastos apvalios duobės, kurios dažnai kirto seniau iškastų duobių kontūrus ir buvo nuo 0,35 iki 2 m gylio. Jose dažniau randami degėsiai ir perdegusio molio trupiniai. Duobės gali būti sietinos su gamybos liekanomis. Vienos apvalios duobės dugne surastas 25 cm storio žuvies žvynų sluoksnis. Vėlesnio laikotarpio duobėse randama žiesta keramika.

Nors ir nerasta pastatų liekanų bei neaiški lieka planinė gyvenvietės struktūra, archeologiniu požiūriu Šereitlaukio gyvenvietė labai perspektyvi. Ateityje numatomi tolesni gyvenvietės archeologiniai tyrimai.

ŠEREITLAUKIS SETTLEMENT

In 2002 VU in Šeretlaukis (Tauragė region, Vilkyškiai) explored the area of 90 m^2. The cultural layer dated from the second half of the 1st millennium to the 9th–11th centuries was discovered where plastic, rusticated and hand-thrown pottery was found. The latter pottery belongs to the later cultural layer. Besides, in the territory of the settlement there were found postholes and farming pits.

DAUKŠAIČIŲ PILIAKALNIS

Linas TAMULYNAS

Daukšaičių piliakalnis neminimas jokioje prieškario literatūroje. Pirmąkart apie jį užsiminta LII 1963 m. organizuotos archeologinės žvalgomosios ekspedicijos ataskaitoje, kurioje rašoma: „Apie 0,5 km į rytus nuo Šiuparių piliakalnio, Šalpės upės slėnyje, dešiniajame krante, tarp balų, priaugusių smulkių lapuočių, yra sunkiai surandamas kūgio formos nedidelis pakilimas. Jis senųjų žmonių vadinamas „Gardeliu“ arba „Užtvarėliu“. Pasakojama, kad čia žmonės slėpdavęsi nuo priešų, kai nespėdavę į Šiuparių pilį.

Tai sausesnė vieta tarp šaltiniuotos balos. Joje iškyla apie 3,3 m aukščio ir 10–12 m skersmens iškilimas, kuris pietiniame krašte remiasi į upelio senvagę. Iš šios pusės pakilimas yra statesnis, tarsi vandens kadaise paplautas ir nuslinkęs.